



ŽENY, KTORÉ PRE NÁS PEČÚ UŽ 24 ROKOV

Môj brat žije v Košiciach. Vždy, keď navštívi Spišskú Novú Ves, urobí minimálne jednu rovnakú vec. Kúpi si domov pár chlebov z Klasu. Nepochybujem, že nie je jediný. My, Novovešťania, sme si výrobky z Klasu už zvykli a ani si neuvedomujeme, že tu máme chlieb a pečivo, ktoré nám v iných mestách závidia. Krásna samozrejmnosť.

Na začiatku celého príbehu stáli dve ženy - Eva Drozdová a Dagmar Fassingerová. Pani Dagmar spomína na rok 1991, kedy pekárňu, jednu z prvých

v regióne, založili: „Firma, v ktorej sme predtým pracovali, prešla po zamatovej revolúcii viacerymi transformáciami a výpočtové stredisko, kde sme spoločne s kolegyňou pôso-

bili, bolo zrušené. Myšlienka založiť si vlastnú pekárňu, bola reakciou na skromnú ponuku pekárenských výrobkov na našom trhu a mala byť aj pracovnou príležitosťou pre nás.“

S pomocou úverov dokázali za rekordné 3 mesiace postaviť výrobnú halu a otvoriť prvú vlastnú predajňu. Ale stálo to veľa driny a odriekania.

pokračovanie na str. 2

šuška

História sa občas opakuje. Len jej aktéri si niekedy vymenia miesta. Tak ako napríklad mestá Levoča a Spišská Nová Ves.

Očom to vlastne hovorím? O historickej skúsenosti s rozvojom mesta v závislosti od rozvoja dopravnej infraštruktúry. V dobách, kedy sa rozhodovalo o trase železnice, prepájajúcej bývalé Československo, Levočania ju odmietli, pretože bola naprojektovaná cez ich polia, na ktorých pestovali kapustu. A tak ju autori presunuli cez Spišskú Novú Ves. V obidvoch mestách to znamenalo zmenu tempa ich rozvoja. Zatiaľčo kráľovská Levoča spomalila, Spišská Nová Ves, vďaka novej železnici, nabrala nový dych k rozmachu, aký dovtedy, ani potom, nezažila. Boli postavené nové fabriky a závody a počet obyvateľov mesta začal narastať. Stala sa okres-

ným mestom, do ktorého správy patrila aj Levoča. Konkurenciou z hľadiska veľkosti a významu pre nás nebolo ešte ani Poprad. Aj jemu pomohlo vybudovanie dôležitého dopravného miesta - letiska. Ale to je iná pesnička. Vráťme sa na stredný Spiš. Levočania mohli desaťročia hromziť, že kvôli kapustným hlavám sa ich mesto dostalo na okraj záujmu.

Hovorí sa, a život to často potvrdzuje, že raz sme hore a raz dole. Zdá sa, že misky váh ukazujúcich rozvoj miest, sa môžu v budúcnosti medzi našim mestom Levočou vyrovnávať. Na svedomí by to mala mať opäť doprava, konkrétne diaľnica. Tá tentokrát

pokračovanie na str. 2

NAŠA REMESELNÁ DIELŇA JE JEDINOU NA SLOVENSKU

Odstraňujú v nej predsudky a prepájajú svet postihnutých so svetom zdravých.

Remeselná dielňa, v podchode na Letnej ulici funguje od roku 2011. „Je to zoskupenie domovov sociálnych služieb (DSS) a chránených dielní. V dielni predstavujeme verejnosti šikovnosť a zručnosť klientov DSS,“ ozrejmila pracovníčka remeselnej dielne, Veronika Vencelová. Rozbehnúť remeselnú dielňu nebolo vôbec jednoduché. „Museli sme dať dokopy výrobky a vytvoriť nejakú koncepciu, ktorá by mohla fungovať. Klienti DSS majú najmä v lete kopec povinností. Nepracujú iba v dielňach, ale robia aj v záhradách, starajú sa o zvieratá. Dnes už ale máme vytvorenú klientelu, ktorá nás pozná a vie, že u nás nájde originálne ve-



cičky tvorené s láskou a hlavne vlastnými rukami,“ vysvetlila Veronika. Popri remeselnej dielni vznikla aj Galéria netradičných umení, kde

organizujú výstavy. „V galérii vystavujeme práce handicapovaných i zdravých ľudí. Snažíme sa prepojiť

pokračovanie na str. 2

editoriál

Smiech lieči a predlžuje život. S týmto tvrdením budete určite súhlasiť. Možno aj to bol jeden z dôvodov, prečo si v týchto dňoch môžeme v meste užiť prvé Dni humoru na Spiši. A aj keby dôvody organizovania takejto akcie boli menej poetické, bol to výborný nápad. Aj v dobe, keď ani zdáleka nie je každému do smiechu. Úprimne sa zasmiať, na to snáď budeme mať zrazu oveľa viac možností a pevne verím, že veľa Novovešťanov tieto možnosti aj využije. A už čoskoro bude celé naše námestie opäť v znamení bujarej nálady a jarmočnej atmosféry. Spišské trhy už klopú na dvere. A hoci ne jeden Novovešťan počas nich radšej opúšťa mesto a ľudia žijúci v centre mesta môžu na pár dní zabudnúť na pokojný spánok, jarmok je sviatkom mesta a dobrou príležitosťou stretnúť tých, ktorých sme už dlhšiu dobu nevideli. Zároveň tak aj príležitosťou pre smiech a dobrú náladu, ktoré by sme mali užívať aj bez lekárskeho predpisu v čo najväčších dávkach a čo najčastejšie. Americký spisovateľ Ernest Hemingway povedal, že: „Zo všetkých živočíchov len človek sa vie smiať, hoci má na to najmenej dôvodov.“ Nepochybujem o ume a bystrej mysli autora úžasných románov, ale verím, že na úsmev máme často dostatok dobrých dôvodov. Snáď vás presvedčí niekoľko ďalších citátov.

„Veľké veci sa často lepšie rozhodnú smiechom než tvrdosťou. (Horatius)

„Trebárs ma bite, ale nechajte ma smiať sa.“ (molière)

„Smiech iba blbcov uráža, ale múdrych lieči“ (Werich)

„Úsmev je lacnejší ako elektrina, ale dáva viacej svetla.“ (Cronin)

Preto sa, milí Novovešťania, snažme čo najviac usmievať. Vďaka našim úsmevom bude krajší náš život, ale aj naše mesto. **lebo**



Ženy, ktoré pre nás... dokončenie zo str. 1

„Na chode našej firmy participovali aj naši rodinní príslušníci. Pracovný deň sa začínal o 4.hodine ráno a končil okolo 22.hodiny. Postupne sme získali do výroby výborných odborníkov – pekárov a otvárali sme ďalšie predajne. Naš sortiment sa rozširoval, odbyt sa

zvyšoval, počet zamestnancov rástol, rovnako ako rozvoový autopark.“ Dnes dáva firma prácu 45 ľuďom. Väčšinu svojich výrobkov predávajú v sieti šiestich vlastných špecializovaných predajní, časť distribuuujú externým odberateľom v Spišskej Novej Vsi, Poprade a Levoči. Stabilná klientela je dôkazom, že pečú výborne. „Pekáreň Klas je vlastne remeselná pekáreň. Veľa našich výrobkov pečieme na základe domácich receptúr s vysokým podielom ručnej práce vo výrobe. Dôraz kladíme aj na vstupné suroviny. Našou špecialitou je poctivý ručne váľaný chlieb s vysokým obsahom ražnej múky a s kva-

som (kultúrou), ktorý si sami pestujeme. Ďalšou špecialitou je pečivo z vlastnoručne pripravovaného lístkového cesta. Súčasťou produkcie sú aj výrobky racionálnej výživy. Celkový sortiment pozostáva asi zo 70 druhov pekárenských výrobkov,“ vysvetľuje Dagmar Fassingerová.

Budúci rok oslávi firma štvrtstoročie existencie. Nie je podstatné, koľko miliónov chlebov nám za tu dobu upiekli. Podstatné je, nielen že ich výrobky robia radosť nám, ktorí ich konzumujeme, ale šíria dobré meno mesta Spišská Nová Ves aj ďaleko za jeho hranicami.

leb



predstavujeme poslancov

Zvolili sme si ich a mali by nás zaujímať, čo ako naši zástupcovia robia.

Nie všetci mestskí poslanci sú ochotní o svojej práci prostredníctvom

Patriota so svojimi voličmi komunikovať. Škoda. Našťastie sú aj takí, ktorí to robíť chcú. Jedným z nich je Jozef Gonda. A tu je jeho poslanecká spoveď.



JOZEF GONDA

Tak ako sa na mňa obracali s dôverou občania so žiadosťami o pomoc, keď som bol „úradníkom“, tak som bol rád, keby som im mohol pomôcť aj ako „poslanec“. Rokovaní Mestského zastupiteľstva sa zúčastňujem už od roku 1991. V minulosti pri prejednávaní jednotlivých materiálov predkladaných do MsZ bola vždy snaha vedenia mesta, prípadne najsilnejšieho politického klubu, získať podporu aj od opozičných poslancov. Priestor k dohodám bol najmä v poslaneckých kluboch, na rokovaníach mestskej rady a samozrejme na MsZ. Dnes mestskú radu súčasnú vedenie úradu zrušilo a záujem o nájdenie spoločnej reči priamo na rokovaní MsZ je minimálny. Predkladané materiály sú zo strany koalície poslancov prijímané bez diskusie, skoro jednohlasne. Snaha nás, opozičných poslancov, čokoľvek zmeniť k lepšiemu, či užitočnejšiemu, býva neplodná a naráža na nezaujím koalícijských kolegov a vedenia mesta. Mrzí ma to, ale musím povedať, že takáto neúcta k názoru iných tu v minulosti určite

nebola. Politikárčenie z veľkého parlamentu sa nám v SNV prenieslo do komunálnej politiky a evidentne jej škodí. Svedectvom toho sú i niektoré rozhodnutia z posledného zastupiteľstva. Občania o nich ani len netušia a informovanosť z mestských médií je jednostranná..

V minulosti sa na MsZ verejne rozprávalo o problémoch, ktoré vznikli v dôsledku chýb a nedostatkov v práci manažmentu. Dnes Mesto musí vrátiť viac ako 600 tis.€ za neukončený projekt Rekonštrukcie DD a ZOS a v materiáloch do MsZ je o tejto dôležitej skutočnosti zmienka na 5-tich riadkoch „zašitá“ v jednom materiáli. V minulosti vedenie mesta pripravilo podrobnú správu o príčinách vzniku problému, navrhlo elimináciu škody a hlavne verejne vyvodilo dôsledky voči zodpovedným pracovníkom.

Určite by bola namiesto otázka od občana, o koľko menej sme opravili chodníkov, parkovacích miest a vyspravili komunikácií, kvôli tomu, že sme museli vrátiť prostriedky? O nepríjemných veciach sa nerozpráva a takým prístupom vedenia mesta sa vytvára mienka, že úrad je neomylný a pracuje absolútne bezchybne. Nie je tomu tak.

Rád by som otvoril odbornú debatu o spôsoboch parkovania v meste. Nemusíme vymýšľať nové spôsoby v organizácii parkovania. Stačí sa poučiť od Košičanov, či Prešovčanov ktorí úspešne zaviedli kde zónálne parkovanie s využitím rezidentského parkovania. V našom meste už dlhšie obdobie zotrúvame na zabehnutom spôsobe,

ktorý už na nárast dopravy v meste nie je schopný dostatočne zareagovať. Už dnes fungujú parkovacie zóny, ale oddeliť drahé parkovanie v centre od lacného niekde na periférii mesta sa ešte nepodarilo. Taktiež zatiaľ nevieme pomôcť občanom v centre mesta, ktorí trpia pri parkovaní najviac. S touto problematikou som sa obrátil na tvorcov systému parkovania v Prešove, kde túto problematiku riešili v nedávnej minulosti. Správu parkovísk zverili profesionálnej firme, ktorá zaviedla systém plateného parkovania so zreteľom na všetky požiadavky zainteresovaných. O podobnej spolupráci sme už rokovali aj u nás, ale mesto odmietlo prenajať parkovacie plochy. Možno sme mohli aspoň prevziať navrhnutý nový spôsob organizácie parkovania. Určite budem v tejto súvislosti aktívny a na najbližšom stretnutí MsZ otvoríme možnosti návratu k tejto problematike.

Zaujíma ma práca v mestských výboroch, kde prijímame žiadosti a návrhy od občanov mesta. Páči sa mi aktívna práca na sídlisku Mier.Zaujímam sa o problematiku mestskej verejnej dopravy, procesu verejného obstarávania na úrade, kde sú určite rezervy úradu a úradníkov. Som rád, že mesto pokračuje v postupnej rekonštrukcii ZŠ a MŠ. Určite si to tieto zariadenia zaslužia. Možno by snaha úradu o získanie externých zdrojov mohla prevyšovať využívanie vlastných investícií. Týka sa to určite materských škôl a dnes miestnych rekonštrukcie komunikácií ap.

Remeselná dielňa...

dokončenie zo str. 1

naše svety, prekročiť akési nezmyselné neviditeľné hranice, ktoré sme si tu vytvorili a vytlačili tak tých, ktorí nie sú ako my. Snažíme sa odstrániť predsudky,“ ozrejmila Veronika.

V novoveskej remeselnej dielni sa momentálne realizuje 6 DSS a Centier sociálnych služieb (CSS), tiež chránená dielňa a reedukačné centrum. „Každý týždeň k nám príde nejaká DSS. Prezentujú u nás svoje práce a predstavujú ich ľuďom,“ doplnila Veronika. Remeselná dielňa má do budúcnosti niekoľko tajných želaní. „Chceli by sme, aby sa k nám pridali ďalšie DSS a chránené dielne. Vytvorili by sme tak rozmanitejšiu ponuku výrobkov pre dielňu a priťahli by sme tak viac zákazníkov,“ odvetila skromne pracovníčka remeselnej dielne, Veronika

Vencelová. Túžili by aj potom, aby u nich boli výstavy pravidelné a mohli by organizovať rôzne výtvarné kurzy. Ďalším z plánov remeselnej dielne je aj skultúrne uličku, v ktorej sa dielňa nachádza. „Chceli by sme vytvoriť uličku, ktorá svojou pestrosťou vtiahne ľudí nahliadnuť do jej tajov,“ zareagovala.

Remeselná dielňa v Spišskej jednoznačne pomáha postihnutým ľuďom. „Klienti, ktorí nám prispievajú do dielne

svojimi prácami sú často krátko z rodín, ktoré o nich nejavia záujem. Preto je pre nich veľmi dôležité prezentovať sa touto formou. Zistia tak, že sú podstatní,“ vysvetlila. Remeselná dielňa robí navyše aj dobré meno mestu. „Turistom ponúkame suveníry, kde je vyobrazené mesto a naše okolie. Z reakcií vidím, že sa im u nás v dielni páči. Prácu našich klientov tak posúvajú ďalej,“ uzavrela Veronika Vencelová. sim



BRIGÁDA V ŠULERLOCHU

Šulerloch je miestom pokoja a oddychu v prírode, tiež je miestom, na ktorom ľudia zvyknú načerpať duchovné sily. Potrebuje ale, aby sme ho my, ľudia, udržiavali.

Prvú brigádu na tomto mieste už máme za sebou a na ďalšie sa chystáme. V rámci priprav na tieto práce sme sa stretli aj s ďalšími dobrovoľníkmi, ktorých zorganizoval pán dekan Gálik, priamo na mieste - v Šulerlochu. Prijemne nás prekvapilo, že sme tam na prechádzke stretli niekoľko našich rodákov, ktorí žijú v Amerike, aj v Nemecku. Bola úžasné počúvať spomienky na ich detstvo a byť nimi pochválení za myšlienku obnovy Šulerlochu. V zime tam spadlo veľa stromov a ohrozovali aj samotnú kaplnku. V prvej fáze rekultivácie tohoto priestoru sme

odstránili popadané stromy, porezali konáre, ktoré tlačili na kaplnku, pohrabali listie a vymenili drevené schodíky, ktoré boli poškodené. V druhej fáze (4.7.2015) ideme pokosiť lúku, vymeniť poškodené lavičky, vyčistiť kaplnku od nečistôt a, opraviť prístup k studničke, t.j. nové schodíky a zábradlie.

Našou spoločnou snahou je pripraviť okolie Šulerlochu do odpustovej slávnosti, ktorá sa tu koná každoročne na sviatok Panny Márie Karmelskej. Najbližšie v nedeľu 16. júla.

andrej cpin

Šuškania... dokončenie zo str. 1

minula Spišskú Novú Ves a vedie cez 11 km vzdialených susedov. Ešte ani nie je otvorená a už začína prinášať prvé ovocie. V Levoči vraj plánujú na jeseň príchod veľkého zahraničného investora. A možno nie jediného. My, Novovešťania, zatiaľ čakáme na sľúbenú fabriku z Číny. Ako pán primátor, po návrate z tejto najľudnatejšej krajiny sveta pred rokom povedal, možno to bude nové Embraco. Tak si držíme prsty, aby sa sľuby zmenili na skutočnosť a v súvislosti s diaľnicou sa nezopakovala história so železničnou traťou.



ako prešla Miša históriou Spiša Z DEDINIEK DO RAKOVCA

Keď som v to ráno prebudil Mišu už o piatej, aby sme došli na jediný doobedňajší autobus z Novej Vsi na Dedinky, pozerala na mňa tak trochu prekvapene, ale už na Grajnári sa viditeľne prebrala, keď sme sa v podstate z Hornádskej kotliny dostali na druhú stranu, do údolia rieky Hnilca.

Autobus nás povozil po dolinách a dolinkách, ktoré ústia do Hnilca, pobral všetky deti do školy na Biele Vody a nás konečne vyplnil pri Hnileckej vodnej nádrži na námestíčku v obci Dedinky. Tá leží v nadmorskej výške temer 800 metrov v prekrásnom prostredí pod Gačovskou skalou a vznikla ako spojenie dvoch dedín: Imrichoviec a Štefanoviec, medzi dvoma svetovými vojnami, v roku 1933. Iste sa teraz v duchu pýtate, prečo sme si za výlet do histórie zvolili práve toto údolie. Nuž a tu je odpoveď. Z hlavnej cesty, vedúcej na Dobšinský kopec je tu odbočka Spišskej gotickej cesty a tá nás privádza ku Kostolu nanebovzatia panny Márie z roku 1835. Z lúky nad kostolom, kde akurát kvitne neskutočný koberec jamných a letných kvetov vidno v podstate dva historické stavby, ktoré charakterizujú tento kraj. A i keď čas ich trvania nesiahá ďaleko do minulosti, silne ovplyvnili tunajší ráz krajiny i ľudí.

Vodná nádrž, ktorá má viacero názvov, v mape oficiálny, podľa obce na druhej strane, Palcmanová maša, bola budovaná v rokoch 1948 až 1956 a slúžila i slúži ako prečerpávajúca nádrž, ktorá pracuje na systéme „drahšieho a lacnejšieho prúdu“, keď v čase voľnejšieho sa voda čerpá do vyššie položených dvojčiek nad Dobšinou a v čase špičky sa spúšťa cez turbíny naspäť dole a vyrába potrebnú energiu. Okrem toho slúži táto priehrada i na reguláciu vodného toku Hnilca a ako 85 hektárová vodná plocha i na rekreačné účely a ako domov viacerých druhov rýb.

Druhou raritou tohto údolia je železničná trať Margecany-



Červená skala stavaná v rokoch 1930-1936 v ťažkých podmienkach zložitého terénu, o čom svedčí viacero tunelov, nadjazdov a mostov, ale aj štrajk robotníkov, ktorí tu (a bolo ich okolo 2.000) pracovali v krutých podmienkach. Dielo sa ale nakoniec vydarilo, prvý vlak tu za veľkej pozornosti obyvateľstva prešiel na Silvestra v roku 1936 a trať dodnes a dobre slúži na prepravu nákladov i osôb na takzvanej južnej železničnej trase. A Miša len tak mimochodom podotkla, že sa ako „Romantische Wunderbahn“ propaguje aj na nemeckých televíznych kanáloch.

Opúšťame Dedinky, prechádzame okolo pokojnej vodnej hladiny až k hlavnej ceste na Dobšinu a po turistickej značke vystupu-

jeme riedkym lesom, kopírujúc cestu, hore na Dobšinský kopec. Je odtiaľ krásny výhľad na susedný Gemer z majestátnym Radzimom. Po červenej diaľkovej trase chvíľu prechádzame po hrebeni hranicou Spiša a Gemera a pri orientačnom stĺpe v sedle Kruhová sledujeme doľava žltú značku, ktorá nás posieľa naspäť do doliny Hnilca, do obce Mlynky. Nad samotnou dedinou, ešte uprostred lesa naďabíme na odkrytú haldu kameňov, kde si pozorný geológ určite nájde tie svoje kúsky a hneď za ňou na pozostatky starej banskej železničky, čo predznamená, že sa pohybujeme v typicky historicky baníckom prostredí, lebo sa tu už od stredoveku ťažili a upravovali najmä medené a železné rudy. V strede obce,

s názvom Prostredný hámor sa nachádza náučná tabuľa, ktorá hovorí o bohatom „baníckom“ živote tejto rozľahanej dediny a ukazuje aj na mnohé miesta, kde sa dajú obdivovať pozostatky baníckej histórie. Podrobnosti o tejto činnosti sa môžete dozvedieť z informačných tabúl, ja len uvádzam jednu zo zaujímavostí, že po tunajších ťažiaroch, (Jánovi a Jurajovi Paltzamnovcoch) je napríklad pomenovaná aj osada z druhej strany Hnileckej priehrady - už spomínaná Palcmanová maša.

Po asfaltke sa presúvame východným smerom do ďalšej časti rozľahaných Mlyniek, na odbočku do Havranej doliny, kde sa nachádza, chvalobohu orientačná šípka k baníckej zvonici, ktorá tu stojí v kopci na svahu. Ostatné časti slávnej baníckej histórie sa nám objavia nepodarilo, hoci sme sa túlili a aj rozprávali s obyvateľmi veľmi zaujímavej časti Mlyniek na Rakovci. Dedinka je to malebná a pre nás znamenala aj konečnú, lebo tento výlet do spišskej histórie bol, najmä pre Mišu naozaj vyčerpávajúci.

Pozoruhodné na trase bolo i to, že napriek tomu, že sa jedná o turisticky atraktívnu oblasť a že leto bolo takpovediac pred i za dverami, celou cestou sme temer nenarazili na turistov, dediny vyzerali, akoby bez života a dokonca aj krčmy (a to už je na slovenské pomery čo povedať) boli zatvorené. A tak sme mali vlastne i nakoniec veľké šťastie, že sme na odbočke do Rakovca pri ceste späť chytili „stopa“, lebo autobusy a vlaky tu jazdia zriedkavejšie, ako kométy na nočnej oblohe.

A takto sa turistický ruch nerobí.

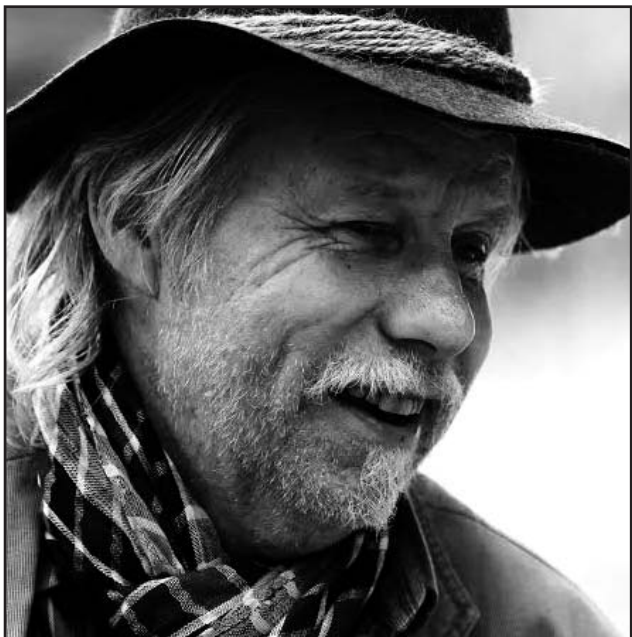
Michal Buza starší

fotoreportáž:

Mesto plné detí



spomienky na „starú“ Spišskú Novú Ves: MLADÉ LETÁ



Je to taký pekný obrázok, akoby vystrihnutý z prvých farebných pohľadníc šesťdesiatych rokov druhého tisícročia. Na lúke, nad sadrovcovou baňou, kde sa beľali margaréty, modrali zvončeky a červenali poľné maky, ležia na lúke dve malé deti. Dievčatko a chlapec. Teplý vietor ohýba klasy vysokej trávy a tak zdola, od starej cesty na Gretľu sa občas ukážu štyri nohy, ktoré sa kývu, akoby v rytme toho vetrička, dva zapletené blondávé copy a chlapcovu ruku, ktorá tu a tam vystrelí k vysokej modrej oblohe, na ktorej lenivo krúži

orol, odrážajúci sa na pozadí neskutočných tvarov bielych mrakov.

Dievčatko je o pár rokov staršie. Listujú v ošúchanej knižke. Na titulnej strane je veľký nápis: Ľudo Ondrejov - Z poľovníckej kapsy. A dole malými písmenami priliehavý titulok: *Mladé letá*. Dievčatko otočí stránku a začína svojmu bratovi čítať: „O jeleňovi, ktorý skamenel“

Do spišskej krajiny, ohriatej plameňmi svätých jánových ohňov sa po roku čakania opäť vrátilo leto.

Tá neskutočná chvíľa, ktorá

vo svojom, menej ako trojmesačnom orloji času zomiera rýchly sled udalostí prázdnin, pionierskych táborov, výletov, dovolení, zberu, zavárania a nakladania, aby si každý užil to svoje, lebo leto na Spiši bolo vždy krásne, ale trvalo tak neskutočne krátko. Naozaj len chvíľu. Ešte sme ani neodložili vysvedčenia na police a už sme sa hnali von, do prírody, lebo za múrmi činžákov, kde sa varilo, jedlo a spalo, nečítali na nás obrazovky farebných televízorov s plejadou vygumovaných programov od kriminálov Las Vegas po reality show exotov od výmyslu sveta, na uchu sme nemali prilepený mobil štvrtej generácie, nezvonili na nás melódie správ cez akési phony, a myseľ nebola zdrogovaná injekciou novej počítačovej hry s virtuálnou realitou, kde bolo treba zastreliť v čo najkratšom čase, čo najviac nepriateľov. Realita nás ťahala prievanom túžby po poznaní ozajstného sveta (ktorý nám niekto tak krásne vytvoril a daroval na užívanie), von dverami, lebo na dvore, na lúke, v lese, či na ďalekých tajomných chodníkoch a cestách v krajine fúkal do tváre naozajstný vietor, všetky bunky tela sa zohrievali skutočným teplom slnečných lúčov a keď ste skočili do studenej rieky, po

tele vám stekali reálne kvapky vody. Na slnkom vybielených stráňach sa dali nazbierať malé červené jahody, ktoré voňali a chutili za lesom, od čučoriedok ste mali modré oči, ruky, pery aj jazyk a na rozpálených kameňoch sa vyhrievali zelené a hnedé jašteričky a do kľbka skrútené cik - cakaté chrčty vreteníc. Pod vysokými korunami smrekov na zamatovo mäkkom machu sa krčili hniezda žltých kuriatok, na hrboľoch trsov tráv, medzi drobnými lístkami brusníc vyrastali neuveriteľné klobúky hnedých hribov a pod brezami sa na vás škerili červené muchotrávky stríg s bielymi bradavicami.

Zo Smižianskeho lesa bolo vidno v opare lenivého letného vzduchu chvejúcu sa vežu Novoveského kostola, z ktorej sa každú štvrtú hodinu ozvali pozitívne zvuky mosadzných zvonov, z Ďurkovca sa dalo pozeráť cez dlhé kopce Levočských vrchov temer do Poľska, z Čertovej sihote sa pod vami hadila strieborná hladina Hornádu a z Majera za Podleskom sa na vás usmievalo volanie dvetisíc metrových končiarov Vysokých Tatier. A keď ste vošli do vnútra Slovenského raja, z Tomašovského výhľadu sa za otvorom Michalovej diery na konci Bieleho potoka zeleneli stránke rokliny Kysel a keď

ste vstúpili v pohorí Duča do podzemia Dobšinskej ľadovej jaskyne, mali ste na rukách i nohách husiu kožu, lebo aj v horúcom lete tu bola naozaj zmrzlinovo ľadová zima.

Autá boli na poradočníky a tak normálni ľudia cestovali autobusom, alebo vlakom a najkrajšie bolo, keď ste si mohli za jazdy stiahnuť okno a do tváre vám fučal svieži vzduch od Tatier a v tuneli pred Spišským Štiavnikom aj s prímiesou dymu z parného rušňa, ktorý si to jachal Hornádskou kotlinou. A keď sa potom večer malý chlapec a dievčatko vrátili domov, zafúľaní od trampiek až po uši, z knižkou mladých liet od Ľuda Ondrejova, kuchyňa bola naplnená neuveriteľnou vôňou z pece, na ktorej sa varil malinový lekvár a keď mama otvorila rúru a vybrala kysnutý borovkový koláč, mali ste dosť času vyrozprávať sa, kde všade ste naozaj boli a čo všetko ste vo svete (ktorý sa sevrkol na malú spišskú krajinu) okolo vás videli, počuli a cítili, lebo ten sladký, doma urobený zázrak musel aspoň trochu vychladnúť, aby sa dal jesť. Je to taký zvláštny obrázok, akoby vystrihnutý z 4D pohľadnice dvadsiatych rokov tretieho tisícročia. V jednom nevkusne drahom a neosobnom obchodnom stredisku, uprostred

veľkého sídliska panelákových domov v predajni so záplavou elektrotechniky sedia v obrovskom koženom kresle dve malé deti. Chlapec a dievčatko. Na veľkej obrazovke s miliónmi led diód sa pod hladinou neskutočne modrého morského akvária vykrúcajú exotické juhoamerické rybky, ktoré svietia neuveriteľnými farbami. (osemdesiat odtieňov, akejkolvek si vyberiete). Oči detí sú prilepené na obrazovku. Šum vzduchotechniky vháňa do predajne vymelkovanú vôňu horskej lúky, neprírodzene zafarbené osvetlenie súmraku dňa vytvára dojem večera, z reštaurácií sa šíria vône hamburgerov, bagiet, kroasantov, píz, suši a limetkového čaju s prímiesou kiwi. A z oblohy, ktorá sa dá len tušiť za presklenou povalou obchodného mestečka sa s údivom díva ten, čo vytvoril reálny svet a nazval ho zem a nejde mu do hlavy, kde asi urobil chybu, že si ľudia pomaly, ale isto vytvárajú umelú náhradu jeho celoživotného diela.

A tak zamachruje a do veľkopredajni kníh posieľa cez úzku škáru v povale jeden lúč svetla, ktorý na zastrčenej polici ožiari knižku z edície *Mladé letá*. A čaká, čo sa bude diať.

Michal Buza st.

NOVOVEŠŤAN ZAKOTVIL S CELOU RODINOU V NEMECKOM BONNE

Nemecko je krajina pívárov, poriadku a pravidiel



Novovešťan Martin Bekeš sa odsťahoval kvôli pracovnej ponuke s celou rodinou do nemeckého mesta Bonn. „Koncom minulého roka sme sa s manželkou (Novovešťankou) a dvoma dcérami odsťahovali do mesta Bonn. Mám 34 rokov a pracujem ako projektový manažér v telekomunikačnej firme. Do

roku 1990 bol Bonn hlavným mestom Nemeckej spolkovej republiky (západné Nemecko),“ vysvetlil nám Martin.

Bekešovci mali na začiatku veľký problém, nájsť si ten správny byt v Nemecku. „Nemci majú inú filozofiu bývania a museli sme sa prispôsobiť. A problém nám robila aj jazyková bariéra. V nemčine nie sme ešte úplne doma, ale stá-

le sa zdokonaľujeme. Avšak skoro všade si vieme dopomôcť aj s angličtinou,“ reagoval.

Aj keď v Bonne žijú krátko, domov, najmä rodina a priatelia im veľmi chýbajú. „Hoci si tu človek nájde rýchlo známych, staré priateľstvá sú nenahraditeľné. A rodina už vôbec nie. Našťastie, v dnešnej dobe sa vďaka technike môžeme vidieť

a počuť so všetkými doma na Slovensku veľmi často, a to aj využívame,“ doplnil.

Rodinku Bekešovcov v Nemecku milo prekvapila vysoká kvalita potravín. „V obchodoch majú veľmi veľa druhov ovocia a zeleniny a sú stále čerstvé. Nemci síce v prvom momente pôsobia na rozdiel od Spišiankov veľmi rezervovane, ale sú to veľmi srdeční a priamočiarí ľudia. A veľmi si potrpia na poriadok. Ulice majú veľmi čisté, udržiavané, čo sa, Bohužiaľ, na Slovensku až tak často nevidí,“ opísal pozitíva Nemecka. Keďže má Martin dve malé detičky, páči sa mu, že v Nemecku je nesmierne veľa zelene, parkov, lesov a miest na oddych. „Potestili nás hlavne detské ihriská, ktoré sú doslova na každom rohu. A navyše sú všetky v perfektnom stave.“

Podľa Martina je Nemecko krajina pravidiel. „Všetci ich akceptovali a jednoducho to tu funguje. Či už na úradoch, v práci, alebo napríklad aj na ceste za volantom. Nemci vám rovno povedia, čo si myslia a čo

chcú. Nemusíte teda čítať medzi riadkami. Zaujímavý je napríklad aj ich pohľad na trávenie voľného času. V Bonne nie sú žiadne veľké nákupné centrá. Ľudia sú väčšinou vonku – na bicykli, na promenáde, na ihrisku, v záhrade pred domom. Cez víkend je tu vonku veľmi živo. Aj keď prší,“ priblížil život v nemeckom Bonne.

Čo sa týka drinkov, v Nemecku si prídu na svoje najmä pívári. „Pivo tu majú skutočne výborné a ponúkajú veľké množstvo piv-

Aj my sme ich už pár ochutnali a máme svoje obľúbené,“ doplnil Martin.

Bekešovci sa už natrvalo do Spišskej vrátiť neplánujú. „Problémom by bolo pre nás nájsť si tam prácu. Ale nikdy nehovor nikdy. Uvidíme, čo priniesie budúcnosť. Rodné mesto má predsa svoje nezabudnuteľné čaro. Keďže máme na Spiši celú rodinu, navštevujeme ich pomerne často,“ zhrnul svoj postoj k rodnému mestu.

sim



naše talenty

LUKÁŠ KOZÁK JE VŠESTRANNÝ MUZIKANT

Za úspechmi je tvrdá drina



Osemnásťročný Lukáš začal s hudbou pomerne neskoro, až v jedenástich rokoch. Dnes už ale vie hrať na klasickej gitare, priečnej aj zobcovej flaute. Najnovším prírastkom v jeho hráčskom portfóliu je ukulele. „Hráš si na ňom naozaj len pre radosť, alebo s priateľmi,“ ozrejmil.

Lukáš je žiakom novoveskej ZUŠ-ky a vzorne ju reprezen-

tuje na rôznych súťažiach. „Čo sa týka sólovej hry, dvakrát som sa umiestnil v zlatom pásme v súťaži Mladých gitaristov. V hre na flautu som sa umiestnil v bronzovom pásme na krajskej súťaži v hre na dychových nástrojoch,“ povedal.

Sympatický Lukáš sa úspešne angažuje aj v komorných zoskupeniach. Sú to dve telesá - flautové trio SYRINX a sláči-

kový komorný orchester. „Odtiaľ mám viac úspechov. S flautovým triom SYRINX sme viac krát vyhrali zlaté pásmo na súťaži Gelnický kľúč, ďalej strieborné pásmo na krajskej súťaži DIVERTIMENTO MUSICALE. Tento rok sa tešíme zo zlatého pásma v tejto súťaži a tvrdo cvičíme na celoslovenské kolo, ktoré nás čaká v septembri. Veľa ocenení máme aj so sláčikovým komorným orchestrom,“ uviedol.

Hudba výrazne zaplňa chlapcov život. Venuje jej väčšinu svojho voľného času. Svedčí o tom aj jeho spolupráca s úžasným chrámovým zborom našej farnosti a v detskom speváckom zbere SVETLUŠKY. Lukáš je študentom tretieho ročníka cirkevného gymnázia. „Na našom gymnáziu vediem spolu so spolužiačkou školský zbor. Popritom hrávam na rôz-

nych udalostiach pod záštitou mesta Spišská Nová Ves,“ doplnil.

Lukáša od malička obaja rodičia viedli k láske k umeniu a boli mu prirodzenými vzormi. „Ocko je absolvent tanečného odboru na ZUŠ-ke a mamka je absolventka literárno dramatického odboru. Podporujú ma nielen finančne, ale aj morálne, účasťou na väčšine mojich vystúpení. Veľkým impulzom bol aj môj obdiv chrámového zboru a túžil som byť jeho súčasťou. Na ZUŠ-ke som mal veľké šťastie na skvelých učiteľov. Vďaka nim som si vytvoril pevný vzťah k hudbe a umeniu. Do ZUŠ-ky chodím veľmi rád,“ prezradil o sebe. Vďaka hudbe spoznal Lukáš aj veľa priateľov, s ktorými sa navzájom podporujú.

sim

KUCHÁRKA PLNÁ ČLOVEČINY

Poznám minimálne 8 Novovešťanov, ktorí za posledné roky vydali vlastné knihy. Nepochybujem, že ich je viac. Naše mesto je pre jeho obyvateľov určite dostatočne inšpiratívne.

Najnovšia kniha z pera domáceho autora ma ale teší asi najviac. Je presne taká, akú chcem mať doma, často si v nej zalistovať a čítať z nej každému, kto ma navštívi. Dôvod je jednoduchý - je vtipná, múdra a originálna. A veľmi ma teší, že jej autor, Michal Buza, mnohé zo svojich nezameniteľných receptov ponúkol a stále ponúka aj na stránkach Spišského Patriota. Sám o jej vzniku hovorí: „Podstatnú zásluhu na tom majú Novovešťania, čitatelia „Receptov do starej macere“, lebo keď sa s nimi stretávam v meste a už mi šiesty, siedmy povedal: „Michal, mal by si tie recepty spísať a dať dokopy“, nakoplo ma to a aj sám som si povedal: „Z toho by naozaj mohla byť pekná a zaujímavá kniha.“ A musím priznať, že pre mňa to bola hlavne pekná a zaujímavá robota a keď už je „Si to, co ci šmakuje“ na svete, cítim sa, ako by ma postavili pred úrad práce.“

Kniha „Si to, co ci šmakuje“ sa od klasických „kuchárik“ líši pridanou hodnotou autora: „Ja som k receptom pridal príbeh. Príbeh ľudí, s ktorými, alebo pre ktorých som vymýšľal recepty a čo sme pritom prežili, alebo mohli prežiť, keby sme nevarili. Lebo varenie nepovažujem za prácu, ale za zábavnú súčasť

života. Keď ťa baví stáť pri sporáku a potom ti chutí jesť, znamená to, že ešte vždy žiješ.“

Na tom, že si túto knihu nemožno nezamilovať, má svoj podiel aj známy ilustrátor, výtvarník, cestovateľ, filmár a neviem čo ešte - Ivan Popovič. S Mišom Buzom sa poznajú ešte z vysokoškolských čias. „Keď si Ivan prečítal niektoré z mojich receptov, ako rodený Kežmarčan, teda tiež „Špišak“ povedal: „Mižu, tu knižku ci budzem ilustrovať“, potešil som sa veľmi. A keď mi potom poslal prvé ilustrácie, bolo jasné, že tú knihu navaríme a napečieme spolu. Ivan ju totiž svojimi nenapodobiteľnými kresbami dostal z regionálnej úrovne takpovediac do celoslovenskej ligy.“

Naši čitatelia milujú spôsob akým dôchodca Mišo nielen píše, ale aj uvažuje. Svojej povesti nezostal nič dlžný ani od povesti na otázku, prečo v jeho receptoch, okrem jedla, rieši aj vzťahy mužov a žien: „Na jednej strane sa hovorí, že láska ide cez žalúdok, ale ja mám zas také skúsenosti, že keď je človek zamilovaný, tak ani neje. Takže ti odpoviem diplomaticky: Rímske rodinné právo hovorí o tom, že dva hlavné dôvody na rozvod sú: odlúčenie v posteli a od stola. A preto som sa vždy najviac tešil, keď ma na návšteve pozva-

li do spálne, alebo do kuchyne. Najlepšie aj tam, aj tam a aj v tom poradí.“

Na záver rozhovoru sme od varenia trochu odbočili. Michal je aj vášnivý turista a objavovateľ skrytej krásy. Nielen v prírode. Tvrdí, že pozná veľa miest, ktoré ho nikdy neprestávajú udivovať: „Je tu viacero nezabudnuteľných miest: tehlový činžiačik na Hviezdoslavovej 12, terasy na jedinečnom námestí, mäkké čalúnené kreslá v divadle, opačná strana tigrovej klieťky v ZOO, krčmičky a obchodíky v dlhých gotických dvoroch, parky s deckami na sídliskách, dobrodružné cestičky a chodníky do Slovenského raja, vyprchané parfémových kamalások. Ale najviac ma udivuje to, že tu žijú moji dvaja synovia, lebo oni sú tou hlavnou príčinou, prečo sa, (hoci napoly Rakúšan) cítim v Spišskej Novej Vsi ako doma.“

Michal Buza sa dobre počúva. Asi preto, že je taký vnímavý. A tak má právo na krátke zhodnotenie dekád, ktoré na Slovensku strávil:

„Roky šesťdesiate - hlava otáčaná za každou minisukňou a stratené ilúzie augusta 1968,



Roky sedemdesiate - Deep Purple a Czeslaw Niemen na 120 decibelov a kilometre červeného plátna s heslami o krajších zajtrajškoch.

Roky osemdesiate - Štúdio 77, Klub mladých, revolta a dookola dospeláci, ako natiahnuté mechanické bábičky.

Roky deväťdesiate - naivisti so štrngajúcimi kľúčami, prapodivná ekonomická revolúcia a minimálne niekoľko stovák narýchlo prezlečených kabátov. A nakoniec roky posledné - v spoločnosti to silne pripomína Jarka Nohavicu: „Nezmňenila se scéna na divadle světa“ a v súkromí si cez Spišského patriota podávam platený inzerát: „Kúpim baterky na energiu od 20,00 hod.“ Aby som si to krásne mesto mohol užívať ešte aspoň do osemdesiatky.“

leb

fotoreportáž:

V júni vyvrcholila školská hokejbalová liga, ktorá bavila celý školský rok desiatky mladých hokejbalových šarvancov a určite priniesla aj nové talenty.





Ja vám dám Ježibabu! Ja vám dám perníkovú chalútku! A nehovorte, že nepoznáte svoju triednu, keď si cez prázdniny trochu privyrába na trhu!...! R. Jasečko

krížovka

Zo školskej slohovej práce: „Letné prázdniny sú na to, aby som TAJNIČKA 1 - 4.“

Autor: Albín Medúz

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
A																				
B																				
C																				
D																				
E																				
F																				
G																				
H																				
I																				
J																				
K																				

Vodorovne: **A:** klobúk, krížovkársky - uviedol do spánku - nie lacno - konár. **B:** predplatelia - 40, zastarale - rozprávková bytosť. **C:** načo, básnický - oklamem, národnostne - kostry - zurči, básnický. **D:** vzor - odoberá bez vedomia iných - druh košiel' bez golierov - druh rastlinného masla. **E:** šéf, prenesene - známe meno cigánskeho kapelníka - TAJNIČKA 3 - starší český spevák - geometrický útvar. **F:** keď - ukazovacie zámeno - značka jednotky svetelného podnetu, ktorý vníka do oka - predložka - inam - teda, zastaralo - tebe. **G:** povrchová baňa - bodavý hmyz, mn. číslo - okresný výbor, skr. - obsiatie - knokaut - Edo v Čechách - daroval. **H:** opísať, po česky - arabský šejkát - v, vo, po latinsky - skupenstvo vody - maďarské ženské meno. **I:** valuta, skr. - Zlatica, po maďarsky - TAJNIČKA 4 - mesiac - zámeno. **J:** krídlo, odb. letecky - ruská rieka - zodieraj - používaj ihlu - zavíjal - pomedzie, športovo - otec, domácky. **K:** určená na dojenie - natieraj masťou - človek určený na prenášanie ťažkých bremien - zamotával.

Zvisle: **1:** ľudozrút - bodavý hmyz. **2:** zosilnené aleba - dokončilo kopanie. **3:** logaritmus, zn. - TAJNIČKA 2 - citoslovce bedákania. **4:** český súhlas - podbrušie - Mojžišov brat. **5:** po vlastných nohách - stratený, po anglicky - pádová otázka. **6:** ojedinelé kusy - iným smerom. **7:** hviezda, po anglicky - kopa. **8:** požívaj tekutinu - pochádzajúca z lávy - prinášaj. **9:** zlúčenina amoniaku - išlo - časť chodidla. **10:** obruba - akýmsi spôsobom - orgány sluchu. **11:** drsnosť, básnický - stojí za to - skutok. **12:** končatina - poľovačka - slabý alkoholický nápoj. **13:** tiež - malá Elena - preš. **14:** pozri, po česky - pochovali orbou. **15:** dáme ti ženu - severoamerický indián. **16:** šlágre - móda so strednou dĺžkou sukni - u nás už nevyrábaný alkohol. **17:** spojka - poranenie - ľúto, po česky. **18:** solmizačná slabika - TAJNIČKA 1 - obmený transportér, skr. **19:** literárny kráľ záhalčivosti - zamotaná situácia. **20:** začiernil sadzou - ťažká hudobná stupnica.

Pomôcky: AMID, ÁRON, ILONA, INU, LAST, MERU, MIDI, OKA, OLÁH, OMÁN, TROL, UBU, ZÍMA.

ČREPINKY ZO SPIŠSKONOVESKÝCH ARÉN

Aj jún bol na športovom Spiši mimoriadne plodným mesiacom. Priniesol úspechy, no nevyhli sa mu aj nešťastné momenty. Čo všetko má teda „polročný“ mesiac na rováši? Prečítajte si v čoraz obľúbenejších črepinkách.

Futbal

Nielen futbalové Á –čko nám robí radosť. Na 4. ročníku Kralovany Cupu sa v tom najlepšom svetle predstavili aj 12 ročné spišskonovoveské futbalové nádeje. Pod trénerskou taktovkou Vlada Hudáčka dokázali mladí Spišiáci v konkurencii ôsmich tímov zvíťaziť a zaslúžene zdvihli po celodennej futbalovej drine nad hlavu cenný kralovanský pohár. „V úvode sme sa proti relatívne slabším súperom dobre rozohrali a potom už boli chalani nezastaviteľní. Veľmi si ceníme predovšetkým víťazstvo nad Ružomberkom, či Lučencom, skvelý zápas sme odohrali aj proti Dolnému Kubínu, s ktorým sme remizovali 0 : 0 a stratili jediné body na turnaji. Veľmi nás teší, že drina a tréningy štyrikrát do týždňa sa naplno prejavili,



pokračovanie na str. 7

recepty do starej macere DALMATINSKE ČUFTI

Mojo mile kuhare v zbraňi. Už zme z našima receptami prevandrovali calu srednu europu, ale kedz kus ta som zapomnul na kuhiňu, co ma v sebe pahi jadranskeho mora. A bo še bližja dovoľenki, ta prinašam recept kamarata Ivicu z reštavraciji na samim južnim koncu bivalej Jugoslaviji, až z daľekej, už na dva trecini orjentalnej Budvi. Neznam comu, ale šicke jugoše še tam išli zabíc za našima blondinkami a tak som scel vimeňic svoju frajerku za jednu čašničku s cmavima vlasami, z cmavu kožu a cmavima očami (a teraz še mi rozšvecilo, comu su tu naše bleđuľe v laufe). Šicko bulo na dobrej cesce, ľem ženi še dajak ñedohodli a tak zme sebe nakoñec pri barpulce a z rakiju, z Ivicom vimeňili, ale ľem recepti.

Co tam dalmatinci davali?

das štiracec deka mľeteho mesa (mix zo šviňi a z hoveďa), jednu žemľu, deci mľeka, das pejc deka masla, kuščik hladkej muki, cebuľu, dvacec deka leča, dva vajca, dva ložečki sterilizovani hrašek, jednu kvašnu ogurku, jednu ložku kečupu, dva ložki šmetanki, mľetu červenu papriku, citronovu ščavu, cuker, oľej, soľ, peper a vegetu.

Jak to Ivica robil?

Jak nas na druhi dzeň puščila rakija zo svojich pazduroch, vičapkali zme še v Jadrane a vipili das po dva litre jakaškeho ľechkeho vinčiska, vicahnul me Ivica do letnej kuhiňi na zahradze. F kopcu za nami še do modra farbilo hrozno, pod nami do modra kučeravelo more a on začal varic. Nakrajal žemľu na koečki, poľal z mľekom, rozdzabal medzi paľcami a poradže z rukami pomješal z rozomletim meskom. Pridal vajca, kuščičko muki, osoľil, opepril a vsipal tam i červenu mľetu papriku. Obľizoval paľce a obidvome zme kukali na našo frajerki, co še v bikinoh presušali po zahradze. Ja na jeho čarnuľu, on na moju bleđuľu. Naprazdno zme polkli, Ivica zrobil z totej zmeski (šak to nič ine jak našo faširki) take šulki a opekol na horucim oľeju zo šickich stranoch. Oľej naľal do bandaski, bo v reštavraciji še ešči určice použije a namesto ñeho dal na panvicu rozpuščic maslo a speñil na ñim nakrajanu cebuľu. Kus poprašil z muku a oprážil. Zaľal z horucu vodu, priľal aj šmetanku a ñedluho povaril.

Šedli zme pod balkon, žebi nam slunko nevipaľilo zvišek mozgu, hvilku zme špekulovali, jak prejsc našim krasavicom cez rozum, ale jak še dva ženi daju dokopi, ta treba vecej času, jak jednu dovolenku, abo vekšu viplatu, jak zme maľi mi dvome z Ivicom. Šmetanka še prevarila, pridali zme lečo, hrašek, na drobno nakrajanu kvašnu ogurku a zafarbiľi na červeno z kečupom (co sebe Ivica sam robil, bo paradjaki še mu vaľali po zahradze). Ku koncu majster kuhar omačku osladzil, dohucil z citronovu ščavu a nakoñec aj z jugoslovansku drogu, bo jak raz použiješ f kuhiňi dodatek jelima- vegetu, ta ši straceni na večne časi a bez ñej už ñenavariš.

Udreľi zme pohar dalmatinsko suho, stolno, crno, akosno vino, kuk še nam zarosil, zavolaľi zme na ženi, že zazrak je hotovi a prišol čas na obed. Jak vibehľi hore, ku nam a obsah v hornej časci bikinoh še jim rozkival, jak vlni jadranskeho mora, šturil šulki (co še u ñich volali čufti), slavnosne do omački, oči še mu rozšvecili a poslal me, aj z čarnuľu do pekara kupic ku temu čerstve bjele žemľe. Kedz zme še vracili, Ivica už zaš stepoval v ľjeňu pod balkoñikom, hučel do mojej frajerki, jak do piliňaka, ľal do ñej dalmatinsko, bo u ñich to bulo tuňše, jak voda, fštaval a zaš sedal, rozhaňal še z rukami a poskakoval na cenkich nohoch, jak tañečñici na svadzbe f Kosturicovich filmoch. Bo jak hvari klasik:

TAM NA JUHU EUROPI MORE ŠUMI, SLUNKO ŠVECI
A JUGOŠE ŠE ZABAVJAJU JAK U NAS MALE DZECI

Michal Buza starší

v závere sme totiž kondične dominovali. Za to patrí veľká vďaka nášmu trénerskému duu Vladimír Hudáček – Milan Bartko, ktoré počas celej sezóny pracovalo s chlapcami mimoriadne zodpovedne a koncepčne. Na záver sezóny sme tu zobrali chalanov, ktorí počas roka futbal neoklamali, chodili poctivo na každý tréning a toto víťazstvo majú za odmenu. Z triumfu mali obrovskú radosť, určite im to zdvihne sebavedomie a dodá chuť do ďalších zápasov,“

zhodnotil kraľovanskú „zlatú“ sobotu vedúci družstva Igor Čop. My už len pripomíname, že Spišiáci mali na turnaji najlepšieho brankára (Adrián Jendrál) i najlepšieho strelca (Peter Míka). Okrem nich sa o triumf zaslúžili: Lukáš Macko, Adam Čop, Markus Bednár, Alex Bašista, Michal Koval', Miroslav Revaj, Timotej Kubík a Boris Buza. A výborná futbalová správa dorazila aj z Nitry. Tam sa konal finálový turnaj žiakov a žiačok 1. stupňa základných škôl - 17. ročník Mc Donald's Cupu. Ako sme vás už informovali v minulom čísle, po ťažkej kvalifikácii sa doň prebojovali aj futbalové nádeje zo ZŠ Nejedlého v Spišskej Novej Vsi, ktorí vyhrali krajské kolo a skvelo si počínali aj na štadióne pod Zoborom. Pod dohľadom charismatického kapitána slovenskej futbalovej reprezentácie Mareka Hamšíka vybojovali napokon bronzové medaily a Spišiak Thomas Wolf sa stal dokonca kráľom strelcov, keď konto súperových brankárov za-

ŕažil 11 – krát. Absolútnym víťazom spomedzi 909 základných škôl, ktoré sa do tohto megapodujatia zapojili, sa napokon stali minifutbalisti zo ZŠ Novomestského v Trenčíne. Víťazov ocenil patrón turnaja Marek Hamšík a odovzdal im hlavnú cenu - pozvánku na zápas svojho klubu SSC Neapol s AC Miláno, spojenú aj s návštevou a prehliadkou štadióna San Siro v Miláne.

Floorbal

Vynikajúce meno našej metropole robia aj florbalistky FbK Kométa Spišská Nová Ves. Práve naše mesto usporiadalo záverečný turnaj Majstrovstiev Slovenska junioriek a naša Kométa vystrelila až do zlatých výšav. V konkurencii Pruského, Nového Mesta nad Váhom, Tvrdošína, Prešova a Nitry sa naše baby bez problémov prebojovali až do semifinále. V ňom „zložili“ Prešov 4 : 1. Ešte jednoznačnejšie skončilo finále, v ňom si mladé Novovešťanky pod vedením trénera Jozefa Gregu doslova zgustli na Tvrdošíne a po debaklovom výsledku 10 : 1 zaslúžene zdvihli nad hlavu majstrovský pohár.

Atletika

V dňoch 13.6. – 14.6.2015 sa v Dubnici nad Váhom konali majstrovstvá Slovenska dorastencov v atletike a vlajka TJ Tatranu Spišská Nová Ves zásluhou Patrícii Garčarovej viala veľmi vysoko. Nádejná šprintérka v náročnej horúčave zvládla svoje behy a z oboch tratí (100m,

200m) si na Spiš doniesla medailu. Zo stovky brala časom 12,43 s striebro, na dvojstovke vybojovala bronz a časom 25, 32 s pokorila A – limit na European Youth Olympic Festival 2015, ktoré sa budú konať v gruzínskom Tbilisi. „*Extrémne teploty sprevádzali 1. deň dorasteneckého slovenského šampionátu v Dubnici nad Váhom. Tam odchádzala Patrícia Garčarová, ako jedna z horúcich favoritiek na medailu v behu na 100m a 200m. Veľkým prekvapením, pre mňa veľmi nemilým, však bola zmena časového programu v deň pretekov, kedy usporiadatelia vzhľadom k vysokému počtu štartujúcich pridali medzi-behy, a tak mladé atlétky, boli nútené pri teplotách presahujúcich 34 stupňov absolvovať v rozpätí dvoch hodín tri stovkové behy, čo je vskutku veľmi veľký extrém. Usporiadateľ ale rozhodol, ako rozhodol a my sme sa museli situácii prispôsobiť. O to je cennejší spôsob, akým to Patka zvládla a po zásluže si vybehala prvé veľké medaily v nových osobných rekordoch,*“

zhodnotil vydatený dorastenecký šampionát tréner Ľuboslav Garguľa. Dorasteneckým šampionátom však Patríciain júnový program nekončil. Čakali ju Majstrovstvá Slovenska Základných škôl, kde už cestovala ako horúca favoritka a predpoklady do bodky naplnila. „*Nebolo ľahké po dorasteneckom šampionáte hľadať motiváciu, čo potvrdili rozbehy na 60 m, ktoré Patka čiastočne podcenila, ale nakoniec do finále aj tak postupovala*



s najrýchlejšim časom. V ňom už preukázala veľkú profesionalitu skúsenej atlétky a s prehľadom zvíťazila časom 7,94 s. Ako jediná sa zместila pod osem sekúnd a vybojovala prvé zlato. Hneď po finálovej 60 - tke nasledovalo finále na 300 m, kde časom 41,35 s a novým osobným rekordom taktiež s prehľadom obsadila prvé miesto,“

zhodnotil úspešný jún Garguľa.

Volejbal

Sme veľmi neradi, že vám v našich črepinkách musíme prinášať aj zlé správy, no aj tie patria do života. Nebolo to tak dávno, keď sme vás s radosťou informovali o najúspešnejšej sezóne volejbalistiek VK SNV, v ktorej vybojovali historické striebro. Zdá sa však, že po hodocho prišlo ozajstné bolenie brucha.

Čo – to už naznačil v našom posezónnom rozhovore odchádzajúci predseda VK Jozef Novák a zdá sa, že s predsedom odišla aj značná časť finančných prostriedkov. Práve „vďaka“ nim sa totiž vicemajsterky z extraligy odhlásili! „*V stredu 24.6.2015 bolo na výbore VK Spišská Nová Ves rozhodnuté o tom, že VK Spišská Nová Ves nepodá prihlášku do extraligy žien v ročníku 2015/2016. Dôvodom tohto rozhodnutia sú financie, ktoré na takúto súťaž nie je klub schopný momentálne zabezpečiť. Týmto VK Spišská Nová Ves ponúka svoju extraligovú licenciu prípadnému záujemcovi o štart v extralige žien 2015/2016,*“ informoval tajomník VK Spišská Nová Ves Igor Murko. Mládežnícke tímy našťastie v rozpisoch na budúcu sezónu figurujú.

Oliver Buza

Spišská futbalová loď po pätnástich rokoch dorazila k druholigovým brehom

Ešte pred dvoma rokmi plával futbalový koráb Spišskej Novej Vsi v štvrtoligových vodách a priznajme si, spoločnosť iných, zväčša „obecných činov“ jej vôbec nesvedčala. Spišskonovoveskí námorníci však neskladali zbrane, spomínanou štvrtou ligou suverénne preplávali a v rekordne krátkom čase prebrodili aj tretoligové jazero. Pri všetkých týchto úspechoch stál na palube aj generálny manažér FK SNV Patrik Brezovaj. Ten nám po postupových oslavách a rekordnom víťazstve 8 : 0 v Humennom, ktorým Novovešťania potvrdili postup do 2. ligy, ochotne poskytol rozhovor.



Do Strážskeho, kde hráva svoje domáce zápasy Humenné ste odchádzali s povinnosťou vyhrať. Zvládli ste to bravúrne a postúpili ste do 2. Ligy. Ako vyzerali bezprostredné pozápasové oslavy?

Dopredu sme žiadne šampanské na posledné stretnutie nepripravovali, aby sme niečo nebodaj nezakríkli. No po troch góloch do humenskej siete v prvom polčase sme už verili, že náš spoločný sen sa stane skutočnosťou a nejaký ten perlivý mok sme zohnali. Tie najemotívnejšie chvíle prišli samozrejme po záverečnom hvizde, keď sme si to užili na hracej ploche a aj s našimi fanúšikmi, ktorí sa zišli

v hojnom počte No a cesta domov ako aj celá nadchádzajúca noc bola dosť dlhá... . Nechýbali ani neodmysliteľné víťazné cigary. Predsa len Spišská sa vracia do druholigovej spoločnosti po dlhých pätnástich rokoch a viacerým kvalitným futbalistom v spišskonovoveskom drese sa podobný úspech v podobe postupu nepošťastilo dosiahnuť.

Po jeseni to na vstup medzi druholigovú elitu veľmi nevyzeralo. Čo sa stalo počas zimnej prestávky, že tím sa takto „postupovo“ naštartoval?

V jesennej časti sme postrácali zbytočne veľa bodov hlavne na ihriskách súperov. Zimná príprava je vďaka podmienkam u nás i vďaka príprave na

našej umelej tráve vždy kvalitná a naštartovala mužstvo podobne ako pred rokom k víťaznej jarnej odvete. Nesmieme však zabudnúť, že tím v zime doplnili kvalitní jednotlivci, ktorí boli na jar jeho ťahúňmi a prispeli ku konečnej postupovej radosťi.

Kde nastal zlom po ktorom ste začali veriť, že druhá liga je reálna?

Vedeli sme o našej hráčskej kvalite i dobrej partii v našej kabíne. Preto, aj napriek nie najvydarenejšiemu úvodu jarnej odvety, sme neprestávali veriť, že sa nám cieľ podarí splniť. Dôležité bolo víťazstvo doma proti Lipanom. A keď sa k nám v samom závere v nadstavenom čase stretnutia vo Vysokých Tatrách priklonilo aj potrebné športové šťastie, bez ktorého to určite nejde, upevnilo sa v hráčoch a realizačnom tíme presvedčenie, že sa nám podarí dosiahnuť to, po čom túžime.

Bez koho by sa tento sen nikdy ne naplnil?

Niet sa o čom baviť, jednoznačne si najväčšie poďakovanie zaslúžia chlapci. Nejdeme nikoho vyzdvihovať viac, nikoho menej. Konečný triumf nám zabezpečil jednotný kolektív. Hráči dokázali na ihrisku zvládnuť viacero ťažkých okamihov a s pribúdajúcimi kolami aj eliminovať psychický tlak. Boli sme jednoznačne a po všetkých stránkach najlepším mužstvom v ne-

ľahkej tretoligovej súťaži. Možno si až časom chlapci celkom uvedomia, čo sa im podarilo dosiahnuť. Nemôžeme samozrejme zabudnúť poďakovať za odvedenú prácu stále ešte mladému trénerovi Branislavovi Ondášovi, ktorý s mužstvom vyhral pred rokom štvrtú a teraz tretiu ligu, čo asi svedčí o mnohom. Určite majú svoj nezanebateľný podiel na úspechu aj všetci tréneri, ktorých rukami súčasní hráči prešli , veď ide o čisto našich odchovancov, na čo sme obzvlášť hrdí. No a veľmi nerád by som zabudol na ľudí, ktorí možno až tak nie sú viditeľní, ale snažia sa v rámci svojich možností zabezpečiť čo najideálnejšie podmienky k dosiahnutiu podobných úspechov.

Cesta do 2.ligy bola určite náročná. Skúste zaloviť v pamäti a nájsť najkrajší i najneprijemnejší sezónny zážitok.

Ten najkrajší bol pre nás určite záver posledného zápasu, keď opadlo zo všetkých napätie a prišla neopakovateľná a úprimná radosť . Bolo to o to príjemnejšie, že to bolo v podstate ako v domácom prostredí, ktoré nám svojou prítomnosťou naši priaznivci vytvorili . Zvíťaziť na ihrisku súpera v rozhodujúcom dueli 8 : 0 svedčí o našej jednoznačnej kvalite. Na to neprijemné nikto asi teraz veľmi nemyslí. Ak by som však chcel ešte raz

určite niečo zažiť a nebol by som asi sám, tak by to boli pocity po víťaznom góle v Tatrách, tri kolá pred koncom. Ten ak by nepadol do tatranskej siete, tak dnes asi nemáme čo oslavovať.

Blíži sa leto, ktoré pre funkcionárov iste nie je veľmi dovolenkovým obdobím. Druhá liga je predsa len „iná liga“ a Spišská v nej určite nechce hrať posledné husle. Aké sú teda druholigové plány?

Všetkým nám je jasné a určite vieme, čo je potrebné zlepšiť a kde sú naše slabšie miesta. Nesmieme zaspať na vavrínoch, lebo DOXXbet liga bude už o niečom inom, ako boli tretoligové zápasy. Určite v nej nemienime pôsobiť len jednu sezónu, ako tomu bolo pred pätnástimi sezónami, pri poslednej účasti klubu v tejto spoločnosti. Myslím, že sa v kabíne zišla skvelá a jedinečná generácia futbalistov a preto po krátkom zaslúženom odpočinku sme sa pustili od pondelka 29. júna do letnej prípravy, tak, aby sme boli už na úvod čo najlepšie pripravení . Prioritou bude, aby hráči, ktorí si postup vybojovali v klube ostali, no káder sa určite nevyhne určitému kvalitatívnemu doplneniu. Samozrejme spôsobom aký sa nám osvedčil. Teda výlučne hráčmi, ktorí majú k nášmu klubu už nejaké tie väzby z minulosti.

Oliver Buza

Novák, Zelenay, Klein a Spišská Nová Ves je konečne extraligová

Spišská Nová Ves je extraligová už aj v tenise. Čo sa dlhé roky nedarilo naplniť generáciám tunajších hráčov, bude od budúcej sezóny realitou. Okolo jedného z najlepších slovenských juniorov Lukáš Kleina a kapitána tímu Petra Vlka sa sformovala partia, ktorá v siedmich zápasoch I. ligy nenašla premožiteľa. Jej súčasťou boli aj dve postavy z iného tenisového sveta - bývalý piaty hráč svetového rebríčka Čech Jiří Novák a súčasný daviscupový reprezentant Slovenska a popredný svetový deblista Igor Zelenay.

Hviezdni profíci, ktorí radi prišli pomôcť

Štyridsaťročný Novák a o sedem rokov mladší Zelenay razantne odpaľujú loptičky na dvoch susediacich kurtoch a ich súper sa stihajú maximálne tak čudovať. Nejde o žiadnu exhibíciu, ani tenisové sci-fi, ale o rozhodujúci súboj o postup do slovenskej extraligy družstiev. Premožiteľ Federera, Sampras či Beckera z čias aktívnej kariéry Novák a držiteľ 22 turnajových titulov na challenge-rovej úrovni Zelenay súperom nič nedarujú, svoje hosťovanie na Spiši berú maximálne vážne. Škoda, že to isté neplatí o ich súperoch z Tenisovej akadémie Prešov. Do Spišskej prišli iba v trojici a na slnkom rozpálenej antuke veľa vody nenamútili. Prakticky všetky zápasy prehrali na nulu a očakávaný duel o postup sa zmenil na nečakanú frašku. Po necelých dvoch hodinách bolo po zápase. Spišská vyhrala 7:0 a keďže uspela aj o týždeň neskôr v Martine 5:2, prvýkrát v histórii si jej hráči zahrajú v najvyššej slovenskej tímovej súťaži. „Na to, že malo ísť o postup do extraligy, bolo to také... nijaké,“ hľadal správne slová Igor Zelenay. „Aspoň sme sa však nemuseli obávať, že prehrame a nepostúpime,“ doplnil. Zelenayova cesta na Spiš stojí možno aj za viac ako len pár riadkov textu. V piatok približne o šiestej večer dohrál víťazné finále na pražskom challengeri Sparta Prague Open, po nevyhnutých ceremóniách a sprche



sadol do auta a zaviezol rodinu domov do Nového Mesta nad Váhom. Tam si len prebalil veci a o pol dvanástej vyrazil na Spiš, kde bol o pol tretej ráno. „Spal som tri hodiny a nastúpiť potom o deviatej na zápas už v mojom veku nie je 'prdel'. Človek je rozbitý a nie stopercentne fit,“ doplnil Zelenay, na ktorého v júli čaká dôležité daviscupové stretnutie vo farbách Slovenska v Rumunsku.

Na Nováka sa kedysi pozerali s rešpektom aj takí hráči ako Roger Federer, Rafael Nadal či Pete Sampras a Andre Agassi. Víťaz siedmich turnajov na hlavnom okruhu ATP a semifinalista Australian Open 2002 bol počas kariéry na dvorci tvrdý a rázny, ale mimo neho veselý a skromný. To zostalo čerstvému štyridsiatnikovi dodnes. „Ani som nevedel, že o mňa ešte

niekto teniso vo stojí. Ponuka zo Spišskej ma prekvapila, lebo po športovej stránke som už na tenis starý. Mám však dlhodobé dobré vzťahy s Petrom Simčákom, ktorý ma zavolať, a prišiel som aj kvôli Danovi Trčkovi, šéftrenerovi vo Vysokých Tatrách, ktorý ma dlhé roky viedol v Prostějove. Je pre mňa pocta, že som mohol Spišskej pomôcť. Extraliga je dôležitá pre mladých hráčov, aby ďalej teniso rástli. Verím, že aj ja som im aspoň trochu pomohol,“ ozrejmil Novák. Súčasná tenisová Spišská Nová Ves však rozhodne nie je len o Novákovi so Zelenayom. Lídrom tímu do budúcnosti by mal byť momentálne druhý najlepší junior na Slovensku, domáci odchovanec Lukáš Klein, svoje miesto v ňom majú aj Juraj Simčák či Filip Havaj, ktorý trénersky vypomáha fina-

listke nedávneho Roland Garros Lucii Šafářovej. Kapitán tímu Peter Vlk tvrdí, že historický postup do extraligy bol pomerne suverénny, ale tie víťazstvá si bolo potrebné uhráť. „Možno sa to zdá pri pohľade na tabuľku, ale celkom ľavou zadnou to nebolo. Hrala u nás napríklad silná Trnava a s nimi sme sa potrápili. Súpisu sme však mali jednoznačne najsilnejšiu a to sa aj potvrdilo tým, že sme I. ligu jednoznačne vyhrali,“ rád skonštatoval Vlk. Postupom do extraligy sa ambície Spišiakov v tenise rozhodne nekončia. Miestni funkcionári už nosia v hlavách víziu, ako byť ešte úspešnejší a receptom je spojenie najlepších hráčov z Tatier, Popradu a Spišskej Novej Vsi do jedného silného regionálneho klubu. Ten by chcel byť v budúcnosti konkurencieschopný aj

najlepším slovenským klubom zo západného Slovenska vrátane Bratislavy a Trnavy. Otec tejto myšlienky Peter Simčák, ktorý je šéfom TK Vysoké Tatry, k tomu vysvetľujúco poznamenal: „Tesne pred začiatkom tejto sezóny členská schôdza TK Spišská Nová Ves schválila, že môžeme spojiť tri kluby do jedného. Ešte nevieme jeho názov, ale mal by to byť regionálny klub na báze Spiš - Tatry - Poprad, ktorý by zastrešoval celý región. Naším cieľom je hrať všetky súťaže od extraligy až po

juniorské a detské a pripraviť koncept rozvoja tenisu v tomto regióne. Chceme v budúcnosti urobiť osvetu na školách, ale aj na samospráve a presvedčiť poslancov, že investovať do tenisu sa oplatí. Robíme to aj na základe našich dobrých vzťahov so Spišskou, ktoré trvajú už desať rokov.“ Simčák pripomenul, že treba čo najlepšie využiť potenciál 17-ročného Lukáša Kleina, ktorý si v tomto roku prvýkrát zahral juniorský turnaj na Roland Garros a to isté ho čaká aj vo Wimbledone. Myšlienku vytvorenia silného regionálneho klubu privítal aj Peter Vlk. „Riešili sme to už pár rokov, ale vždy to stroskotávalo na tom, že sme sa v rámci členskej schôdze nevedeli zísť a odsúhlasiť to. Potom prišiel pán Simčák, prezentoval svoju víziu a dohodli sme sa, že sa naše kluby zlúčia. Len som to privítal, mám rád súťažný tenis a tento projekt určite napomôže výchove ďalších kvalitných tenistov v tomto regióne. Treba si uvedomiť, že teraz sme ešte malé kluby a keď sa budeme hrať na svojom piesočku, nikdy sa neposunieme ďalej a nebudeme konkurencieschopní západnému Slovensku,“ doplnil Vlk. ds

TK Spišská Nová Ves v I. lige 2014/2015:

TK Spišská Nová Ves - TC Empire Trnava „B“ 4:3 (25. 4.)
TK Tlmače - TK Spišská Nová Ves 1:6 (2. 5.)
TK Spišská Nová Ves - TC Dixon Tenisia B. Bystrica 5:2 (23. 5.)
TC Draci Matúškovo „B“ - TK Spišská Nová Ves 2:5 (30. 5.)
TJ Slávia Právnik Bratislava - TK Spišská Nová Ves 2:5 (6. 6.)
TK Spišská Nová Ves - Tenisová akadémia Prešov 7:0 (13. 6.)
TKM Martin - TK Spišská Nová Ves 2:5 (20. 6.)

PANORAMACITY S.R.O.

II. vlna výstavby garáží,

Sadová ul., Spišská Nová Ves

- ohradený a monitorovaný areál
- automatická brána na diaľkové ovládanie
- prídte si zarezervovať svoju garáž

Ponúkame na prenájom zariadený 3-izbový byt.



Cena garáže

8 990 €
vrátane DPH

www.panoramacity-sro.sk

Chrapčiakova 688/29, 052 01 Sp. Nová Ves, Tel.: 053/417 32 31, 417 32 32, e-mail: panoramacity-sro@panoramacity-sro.sk



Garáže na prenájom

**Sadová ul. č. 1
Spišská Nová Ves**

50 €/mesiac

www.panoramacity-sro.sk

Chrapčiakova 688/29, 052 01 Sp. Nová Ves, Tel.: 053/417 32 31, 417 32 32, e-mail: panoramacity-sro@panoramacity-sro.sk